1863

DE
[C]ALORE ET PONDERE
RECENS NATORUM.

DISSERTATIO
INAUGURALIS MEDICA

QUAM
CONSENSU ET AUCTORITATE
GRATIOSI
MEDICORUM ORDINIS
IN
[A]LMA LITTERARUM UNIVERSITATE
GRYPHISWALDENSI
AD SUMMOS
IN MEDICINA,
CHIRURGIA, ARTE OBSTETRICIA
HONORES
RITE CAPESSENDOS
DIE VI. MENSIS AUGUSTI ANNI MDCCCLXIII

1863

PUBLICE DEFENDET
AUCTOR

ROMANUS SCHAEFER,
RHENANUS.

OPPONENTIBUS:
C. SCHMIDT, DR. MED. PRACT.
L. LANDOIS, DR. MED. PRACT.
P. KRABLER, DR. MED. PRACT.

GRYPHISWALDIAE,
TYPIS FRID. GUIL. KUNIKE, REG. ACAD. TYPOGR.

PARENTIBUS

OPTIMIS DILECTISSIMIS

HASCE PAGELLAS

PIETATIS GRATIQUE ANIMI

DOCUMENTUM ESSE

VULT

FILIUS

I.

Omnes fere putarunt, foetui humano omnem pro-
rium deesse calorem eiusque temperaturam plane
andem esse atque matris. Falsa haec sententia
itur nonnullis mensionibus, quae in recens natis
tatim post partum atque in illorum matribus in partu
so aut statim post sunt factae.

Sed ut F. de Baerensprung animadvertit,
edia matris temperatura statim post partum est
0,27° R., recens natorum 30,33° R.

Ipse, re vicies ter observata, animadverti haec.
uinquies temperatura matris eadem atque infantis,
is temperatura matris maior quam infantis, decies
exies temperatura infantis maior erat quam matris [1].

---

1) In omnibus illis mensionibus semper usus sum ther-
ometro a Celsio invento. Singuli illius gradus dividuntur
partes quinos.

Matris temperaturam in vagina statim a partu mensus
um, ac thermometrum tam penitus in illam intuli, quam fieri
otuit. Una cum matris etiam foetus, cuius funiculus umbi-
calis nondum erat discisus, mensus sum temperaturam. Ut
erte ac celeriter ad finem pervenirem, intestino recto semper
sus sum ad mensiones faciendas.

Thermometrum non amovi ante, quam hydrargyri altitudo
aud amplius commutaretur aut paulum sidere iam coepisset.

	Temp. matris post partum	Temp. inf. ante discis. funic. umb.
Temp. matris eadem atque inf.	37,5.	37,6.
	38,4.	38,4.
	37,4.	37,3.
	37,4.	37,4.
	36,8.	36,8.
Temp. matr. maior quam inf.	37,3.	37,1.
	37,6.	37,4.
Temp. infant. maior quam matris	37,8.	38,4.
	37,5.	37,7.
	38,4.	39,1.
	37,6.	38,1.
	37,2.	37,4.
	37,3.	37,6.
	37,2.	38.
	37,4.	37,8.
	37,4.	37,8.
	37,8.	38,6.
	37,6.	38,5.
	38,3.	38,6.
	37.	37,6.
	37.	37,2.
	37,2.	38,1.
	37,7.	38,1.

Summm. temp. matr. p. part. = 863,0.
„ „ inf. a. d. f. umb. = 870,6.

Med. temp. matr. p. part. = 37,5.
" " inf. a. disc. f. umb. = 37,8.

Si illam temperaturae differentiam consideraverimus, mirum quidem nobis videri poterit, quod foetus temperatura plerumque maior est, quam matris. Si vero contemplati erimus, foetum e matris quidem partibus ortum, tamen non esse matris partem, eiusque animam non esse materni cuiusdam organi, sed suam ipsius animam, differentia illa minime mira videbitur, etiamsi opponitur eius animam paulatim enasci atque perfici usque ad certum quendam gradum.

Constat, foetum ali ac sustentari non posse, nisi matris sanguine adfluente. Neque foetui, etiamsi digestionem antecedere necesse non est, unquam talis, qualis est matris, praebetur sanguis, sed fluidum intercellularium tantum e matris in eius vasa transsudat, atque etiam illud commutatur antequam in foetus capillaribus ad nutriendum consumitur, quod enatis sanguinis corpusculis, saccharo in hepate, colorato foetus sanguine satis comprobatur. Praeterea constat, foetui esse propriam sanguinis circulationem, proprias sanguinis permutationes, propriam irritabilitatem spontaneasque motiones.

Quae omnia contemplantibus nobis persuasum erit, foetus temperaturam in utero esse maiorem, quam matris, illumque ad calorem a matre praebitam addere calorem a se ipso productam.

Optime de illa re edoceri possemus, si thermo-

metrum in foetus intestinum rectum intuli posse antequam ille ex utero amotus esset.

Sed iam accuratius examinabimus recens nato rum temperaturam ac finem, ad quem singuli vi diversis rationibus atque experimentis pervenerun Secundum Depretz temperatura infantium unu vel duo dies natorum est = 28° R. Secundum Dav temperatura recens natorum est = 29,6, duodecin horas natorum = 29,8, tres dies natorum = 29,9 F. de Baerensprung, qui omnium primus magn cum diligentia summoque studio temperaturam men sus est, triginta septem recens natorum temperatu ram annotavit (Müller's Archiv, Jahrgang 1851 p. 138) eorumque mediam temperaturam esse = 30,25 invenit.

Ipse tricies mensus sum temperaturam recen natorum statim post funiculi umbilicalis discisionem quarum singularum mensionem finis erat hic:

39,1.	37,6.	37,2.
38,6.	37,6.	37,2.
38,4.	37,5.	37,2.
38,4.	37,5.	37,0.
38,2.	37,5.	37,0.
38,2.	37,4.	37,0.
38,0.	37,4.	36,8.
37,8.	37,2.	36,8.
37,8.	37,2.	36,8.
37,6.	37,2.	36,4.

E triginta illis recens natis, quorum temperatu ram mensus sum, unus et viginti statim e partu, s

mulatque funiculus umbilicalis est discisus, e lecto obstetricio amoti atque in pannum linteum sunt involuti. Quo facto iterum thermometrum in intestinum rectum intuli, eaque re ad hunc perveni finem:

Temp. ante disc. funic. umb.	Temp. post disc. funic. umb.	Temp. ante disc. funic. umb.	Temp. post disc. funic. umb.
39,1.	38,4.	37,7.	37,4.
38,8.	38,6.	37,7.	37,6.
38,6.	38,4.	37,6.	37,4.
38,5.	38,0.	37,4.	37,2.
38,4.	37,8.	37,4.	37,0.
38,3.	37,6.	37,4.	37,2.
38,3.	37,8.	37,3.	36,8.
38,0.	37,6.	37,3.	37,2.
38,0.	37,6.	37,2.	37,2.
37,8.	37,5.	37,1.	36,8.
37,8.	37,7.		

Sum. a. disc. f. umb. = 795,6., p. d. f. u. = 788,8.
Med temp. a. disc. f. umb. = 37,9, p. d. f. u. = 37,6.
Differentia = 0,3.

Videmus igitur illorum recens natorum temperaturam aliam ante ac post discisionem funiculi umbilicalis fuisse. Cuius parvae differentiae, quam ex eo temporis momento, quo organismus recens nati secernitur ab organismo matris, usque ad id tempus, quo mensio fit, animadvertimus, causa haud alia, nisi subita refrigeratio esse potest. Fieri potest, ut arbitretur aliquis, temperaturam minui eo, quod momento discisionis funiculi umbilicalis prohibeatur accessio materni sanguinis arteriosi. Sed consideratione magis accurata illam sententiam falsam esse cognoscimus. Nam primum contractio uteri post partum exorta placentae coniunctionem cum utero

plerumque aufert, aut efficit coartationem vasorum luminum in utero, simulque magnam circulationis moram in foetu. Quod comprobatur sublato strepitu uterino. Vix igitur illa funiculi umbilicalis discisio maiorem impeditionem afferre potest.

Deinde, si funiculi umbilicalis discisio re vera circulationis impeditionem aliquantum augeret, temperaturae differentia multo maior esset.

Post funiculi umbilicalis discisionem recens natos lavandi causa intuli in lavacrum, cuius temperatura decies sexies plane eadem erat, atque illorum. Tabella sequenti ostendam, quanta temperaturae deminutio illa re efficiatur.

Temp. a. lavat.	Temp. p. lavat.
38,6.	37,4.
38,4.	37,7.
38,2.	37,8.
38,1.	37,6.
38,0.	37,2.
37,7.	36,6.
37,6.	37,4.
37,6.	36,8.
37,6.	36,6.
37,6.	36,5.
37,4.	36,2.
37,3.	36,6.
37,3.	36,4.
37,2.	36,2.
37,2.	36,4.
36,8.	36,2.

Itaque omnium illorum infantium temperaturae

Summ. a. lavat. erat = 602,6.

„ p. „ „ = 589,6.

Med. temp. a. lavat. = 37,7.

Med. temp. p. lavat. = 36,85.

Ergo differentia erat = 0,85.

In uno casu, quo infans magna copia vernicis caseosae erat contectus, post lavationem temperatura 0,2 tantum erat minuta.

In quinque casibus lavacri temperatura 1° maior erat, quam infantis. Quae differentia quanta fuerit, ostendi tabella sequenti.

Temp. a. lavat.	Temp. p. lavat.
37,8.	37,2.
37,8.	37,0.
37,6.	37,0.
37,2.	36,6.
36,8.	36,6.

Med. temp. a. lavat. = 37,5.

" " p. " = 36,9.

Ergo differentia erat = 0,6.

Existit autem hoc loco quaestio subdifficilis, qua re illa temperaturae deminutio post lavationem efficiatur. Equidem puto, duas afferri posse causas quibus illustretur illa res, quae, ut videtur, est paradoxa.

Liebermeister odservationibus (Archiv für Anatomie und Physiologie 1861), quas fecit et in suo et in aliorum firma valetudine utentium corporibus, aliquod per tempus partim maiori, partim minori temperaturae expositis, miram illam animadvertit rem, a corpore humano circumdato aqua vel aëre, quibus minor est temperatura, quam sanguini humano, maiorem calorem, et contra a corpore, circumdato aqua vel aëre, quibus maior vel

eadem est temperatura, atque sanguini, minorem calorem produci, quam, si corpus est expositum aëri, qui habet normalem scilicet mediam temperaturam.

Si igitur recens nati subito e lavacro amoti temperaturam corporis mensi erimus, minutam illam caloris productionem in scala thermometri, hydrargyro sidente, animadvertamus, donec caloris productio, parva temperatura aëris, quo recens natus circumdatur, iterum paulatim adaucta, hydrargyrum delapsum in priorem reprimit altitudinem. Altera res, qua certe aliqua ex parte temperaturae in corporis superficie deminutio effici potest, est haec. Aqua, quae post lavationem in corporis superficie exhalatur, latentem facit partem caloris in corpore recens nati. Infante desiccato, semper humoris aliquid partim in poris cutis suspensum reservatur, partim epidermidis cellulis resorbetur. Qui humor corporis calore exhalatus totum corpus refrigerat.

Ut certior fierem de commutationibus, quibus recens natorum temperatura primis diebus est subiecta, continuo viginti quatuor recens natorum temperaturam mensus sum, et quidem ita, ut plerumque mensio illa septem deinceps per dies et tempore matutino et sub vesperem fieret.

In septem casibus temperatura infantium intra sextam et nonam horam post partum plerumque $1{,}5^{0}$ minor erat, quam statim a partu.

Sed in quindecim casibus temperatura infantium intra horam decimam et decimam quintam post par-

tum plerumque 0,9° tantum erat minor, quam statim a partu.

Trium infantium temperatura duodecim horis post partum erat eadem atque statim a partu. Unius infantis temperatura tredecim horis post partum, alterius octodecim horis post partum 0,8° maior erat, quam statim a partu.

E tabella addita intelligi potest caloris deminutionem lavatione adductam, nonnullo temporis spatio interiecto, esse exaequatam ac conpensatam. Ceterum statui non potest certa lex, quantum calor augeatur vel minuatur singulis diebus post partum. Sed hoc unum pro certo habere possumus, plerumque, simulac mammae infanti sunt praebitae, corporis calorem adaugeri.

Quae res haud difficilis est ad intelligendum. Nam nutrimentis receptis quum sanguinis circulatio acceleratur, tum lacte continetur magna copia eius substantiae, quae in corpore commutata in acidum carbonicum et aquam, producit calorem.

Ceterum e tabella cognoscitur, proximis diebus post natum temperaturae differentiam esse admodum parvam, etiam tum, si infantis temperatura statim a partu aut praecipue magna (quod interdum observavi in infantibus bona valetudine utentibus) aut praecipue parva est. Causae fortuitae, quales sunt acres extremitatum agitationes, vehemens ac continuus clamor, impeditae defaecationes, hydrargyri altitudinem paulum reprimunt.

Hora natus.	Temp. ante lavat.	Temp. post lavat.		I. d.		II. d.		III. d.		IV. d.		V. d.		VI. d.		VII. d.	
				m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.
hor. VIII. vesp	38.6	37.4	36.6		36.6	36.4	37.8	36.8	37.2	36.6	36.8	36.6	36.8	36.6	37.	36.8	36.8
hor. VII. vesp.	38.5	37.3	36.8		37.6	37.3	37.3	37.1	37.2	37.4	37.2	37.4		37.2	37.	37.4	37.4
hor. IV. man.	38.4	37.6	36.4		37.	37.3	37.8	37.4	37.6	37.2	37.6	37.2	38.2	36.6	37.4	36.8	37.4
hor. I. noct.	38.2	37.6	36.2		37.2	37.	37.6	37.	37.3	37.1	37.3	37.2	37.	37.3	37.1	37.	37.2
hor. IX. man.	38.2	37.8	37.1	36.2	37.8	37.2	37.6	36.8	37.2	37.3	37.4	37,2	37.4	37.2	37.2	37.2	37.2
med. noct.	38.	37.2	36.8		37.8	36.8	37.2	36.8	37.2	37.6	37.2	36.8	37.	37.	37.3	37.	37.2
hor. X. vesp.	37.8	37.1	36.4		37.6	37.	37.3	36.8	37.3	36.9	37.1	37.1					
hor. II. noct.	37.7	37.2	34.4		37.2	37.4	37.2	37.	37.5	37.	36.8	36.8	36.8	36.9	37.	37.	37.3
hor. II. noct.	37.6	36.6	35.6		37.8	37.8	37.2	37.4	37.2	37.1	37.3	37.1	37.2	37.1	37.2	37.	37.2
hor. VIII. vesp	37.6	37.1	37.		37.6	37.	37.4	36.6	37.2	37.	37.	37.1	37.2	37.1	37.3	37.	37.
hor. IV. man.	37.6	37.4	36.6	36.8	37.3	37.1	36.8	37.	36.6	37.	36.8	37.3	37.5	37.	37.3		
merid.	37.6	36.8	37.4	37.	38.	37.4	37.2	36.8	37.2	37.2	37.4	37.2	37.6	37.2	37.3	37.6	37.2

Hora natus.	Temp.an lavat.	Temp.po lavat.		I. d.		II. d.		III. d.		IV. d.		V. d.		VI. d.		VII. d.	
				m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.
hor. II. noct.	37.5	36.6	37.6	38.	37.	37.8	38.2	38.	37.6	37.6	37.	38.2	37.6	38.4	38.1	37.	37.4
hor. VII. vesp.	37.5	36.6	36.2		37.4	37.6	37.4	36.6	37.6	36.8	36.8	37.4	37.2	36.8	37.4	37.2	37.2
hor. I. noct.	37.4	36.2	38.2			37.2	37.8	37.	37.5	36.8	37.4	36.6	37.2	37.2	37.4	37.	37.2
hor. IX. vesp.	37.4	36.6	34.6		36.	36.8	37.	36.6	36.2	36.4	36.8	36.4	36.4	36.2	36.2	36.6	37.1
hor. XI. noct.	37.2	36.4	35.		36.2	36.6	37.2	36.8	37.3	36.6	37.4	36.6	37.2	36.6	37.2	37.	37.2
hor. VIII. man	37.2	36.6	37.2	37.	37.6	36.8	37.	36.6	37.3	36.6	37.2	37.	37.4	37.2	37.2	37.2	37.3
hor. VIII. man.	37.2	36.4	37.	36.4	37.4	36.8	37.6	36.8	37.2	37.2	37.8	37.3	37.	36.6	37.2	37.	37.2
hor. X. man.	37.2	36.2	36.8	36.6	37.6	37.2	37.4	36.8	37.	37.	37.	37.3	36.6	37.1	37.3	37.2	37.4
merid.	37.1	35.9	36.8	37.2	37.	37.3	37.	37.3	37.4	36.8	37.2	37.2	37.2	37.6	37.6	37.2	37.2
hor. VI. man.	36.8	36.1	37.6	37.2	38.1	37.3	36.8	37.3	36.8	37.1	37.4	37.3	37.4				
hor. I. noct.	36.8	36.6	37.		36.6	36.8	36.6	36.8	36.4	36.6	37.1						
hor. IX. man.	36.8	36.2	36.8	37.2	37.6	37.2	37.6	36.5	36.4	36.8	37.4	37.1	36.8	36.8	37.3	37.2	37.4

II.

Optimo iure contendere possumus, in obstetriciis institutis nos optime edoceri de ponderis ratione recens natorum. Cognitio ponderis adaucti magni momenti esse potest, si statuendum est, utrum lac maternum utile sit infanti, an nutrix adhibenda; quae si ex instituto ipso est eligenda, cuius rei necessitas institutorum obstetriciorum directoribus saepe est imposita, maximi momenti est, quale sit adauctum pondus infantis, quod nutrix ipsa edidit. Si infans animalis cuiusdam nutritur lacte, pensio infantium iterum atque iterum repetita optime edocemur, utrum haec nutriendi ratio illi conducat, an non, eoque adducimur, ut, simulac pondere minuto illam rationem utilem non esse cognovimus, adhibeamus aliam. Ita etiam, si mater nutriens morbo aliquo vexatur, infantis pondere minuto intelligere possumus, utrum morbus ille lactis corruptionem effecerit, nec ne: omnino quaevis mala noxiaque recens nati nutricio cognosctur e pondere minuto. Itaque pensio certissima illius rei cognoscendae est ratio minimeque negligenda inter apparatus diagnosticos.

Quod attinet ad viros, qui de hac re scripserunt, invenimus, illos esse permultos atque illustres. Quorum inprimis commemorandus est Chaussier, qui omnium primus animadvertit, recens nati pondus statim a partu paulum minui.

Eandem rem comprobavit Quetelet. Septem

nim observationibus factis cognovit, recens nati ondus statim a partu paulum minui atque altera emum hebdomade post partum manifesto adaugeri.

Elsaesser (Schmidt's Jahrbücher, Bd. 7. pag. 15) quinquaginta puerorum totidemque puellarum ondera statim a partu annotavit, eoque, quod ensionem repetiit, quum infantes ex instituto dimiterentur, quod plerumque die decimo sexto post artum fieri solebat, animadvertit, pondus recens atorum partim minutum partim adauctum esse, ludque plerumque fieri in pueris, hoc in puellis.

Hoffmann triginta sex libravit recens natos, uorum plurimorum pondus usque ad quartum fere em minutum cognovit. Deinde illud adauctum ac uinto vel quarto die tantum, quantum primo die ost partum invenit.

Opus copia rerum multo uberius atque amplius litum est a Breslau in urbe Zürich (Ueber die eränderung im Gewichte der Neugeborenen: in er Denkschrift der med. chirurg. Gesellschaft des anton's Zürich). Ille vir recens natorum centum, orum duo et viginti pecoris, duo partim pecoris artim matris, ceteri matris lacte erant nutriti, item atque iterum, quum ex instituto dimitterentur, ravit. Postquam pondera tunc inventa compara- cum ponderibus statim ex partu inventis, sexata et unius ex illis pondus esse minutum animvertit.

E. de Siebold (Monatsschrift für Geburtsnde etc. Bd. 15, Heft 5.) quadraginta novem recens

natorum quotidie libratorum pondus mutatum d
scripsit; triginta quinque illorum pondere minueba
tur, quatuordecim tantum pondus retinebant, qua
tum illud statim a partu erat, donec sexto vel o
tavo die post partum adaugebatur.

Eiusdem rei cognitionem, ut adduceret, rec
tissimo tempore magnopere studuit H. Haa
(Monatsschrift für Geburtskunde und Frauenkran
heiten Bd. 19. Heft 5.) Postquam centum rece
natos bona valetudine utentes, quorum quinquagi
novem erant pueri, una et quadraginta puellae, sum
studio ac singulari constantia iterum atque iter
trutina examinavit, quatuor et viginti horis sta
e partu de puerorum pondere detractas esse c
citer octo semuncias digitales, de puellarum ve
circiter octo et semissem animadvertit.

Sed iam omissis aliis, exponam quem ad fin
ipse perveni eo, quod libravi sex et viginti rece
natos, quorum decem tres erant pueri, totidemq
puellae. Puerorum medium pondus erat 6,17,
puellarum 6,23, 4. [1]).

Primum operam dabo, ut exponam, quanto
cens natorum pondus minutum sit, qua re perac
afferam causas, quibus effectum sit illud.

In tabella sequente annotavi, quanta singu

1) Omnes illi infantes, postquam eorum pondus stati
partu est constitutum, plane nudati trutina decimali accu
regulata quotidie octava vel nona temporis matutini hora e
minati, omnesque a matribus, per totum puerperii tempus b
valetudine utentibus sunt nutriti.

ensionibus factis inveni, pondera; in prima tabele parte partus horam annotavi; pensio ipsa erumque septem per dies centinuata est.

Qua tabella perspicue videmus, altera pensione cta, nullius recens natorum pondus fuisse adauum, sed potius nonnullis horis post partum minum.

Quinque puerorum intra horam septimam et cimam quartam post partum libratorum medium ndus minutum erat: 0,3,8;[1])

maximum = 0,5.8;

minimum = 0,2,6.

Octo puerorum, intra horam vicesimam et trentesimam alteram post partum libratorum, medium ndus minutum erat: 0,8,3;

maximum = 0,14,5;

minutum = 0,2,8.

Quinque puellarum quae intra horam nonam et cimam tertiam post partum sunt libratae, medium ndus minutum explebat: 0,2,9.

maximum = 0,3,3;

minimum = 0,0,0.

Octo puellarum. quae intra horam vicesimam artam et trecentesimam alteram post partum tina sunt examinatae, medium pondus minutum iciebat: 0,10,6;

maximum = 0,16,3;

minimum = 0,6,4.

---

1) Numeri ante comma positi libras, post comma positi uncias, ceteri drachmas significant (ponderis digitalis.)

Qua re efficitur, materiae commutationem mu
maiorem magisque celerem esse in pueris, quam
puellis.

Id quidem constat, omnium recens nator
pondus primis diebus post partum minui; sed qu
titas ponderis minuti in aliis est alia. E viginti s
recens natis, a nobis libratis, praebebant ponde
deminutionem

4 seminunc.	0 puer.	1 puell.
5 „	2 „	0 „
6 „	0 „	2 „
7 „	1 „	1 „
8 „	3 „	0 „
10 „	1 „	0 „
11 „	2 „	0 „
12 „	1 „	3 „
13 „	0 „	1 „
14 „	1 „	1 „
15 „	0 „	1 „
16 „	1 „	1 „
18 „	1 „	1 „
19 „	0 „	1 „
	13 „	13 „

Perfacile igitur aliquis eo adduci potest, ut
bitretur, recens natorum pondus minui funiculo u
bilicali, plerumque intra diem tertium et quint
post partum decidente. Equidem hanc rem accu
tius non observavi. Sed Haake etiam usque
illud tempus, quo funiculus umbilicalis decidit, no
ginta quatuor recens natos libravit eorumque p

dera annotavit. Cognovit, funiculi umbilicalis arescentis et decidentis processum physiologicum nullam vim habere ad augendum recens nati pondus, minimeque inter se connexos esse ac cohaerere pondus adauctum et funiculum umbilicalem decidentem.

Singularis illa ponderis deminutio, quam primis diebus post partum animadvertimus sine ullo dubio efficitur recens nati vivendi ratione commutata post partum. Qua in re maximi momenti est lac maternum. Constat enim, primis diebus post partum illi longe aliam esse qualitatem, quam postea. Plura in eo insunt colostri, quam lactis, corpuscula, ideoque in se continet plus materiae efferentis, quam nutrientis.

Iure igitur contendere possumus, lac, quo statim a partu utitur infans, nihil aliud esse, quam medicamentum purgans, quod ad meconium quoque egerendum valet, sive purgatio illa adducitur salibus, qui insunt lacti, sive eo, quod lac, primum nutrimentum praebitum, irritat tractum intestinalem et ita eius purgationem efficit.

Praeterea hac in re minime est negligendum, primis diebus post partum tractus intestinalis functionem esse imperfectam. Materia allata haud commode utuntur recens nati, quorum fundus ventriculi atque intestinum coecum modicam tantum habent perfectionem. Succi gastrici secretio, quae non est perpetua, sed eo tantum efficitur, quod irritatur supera ventriculi membrana mucosa, paulatim incipit, ac peristalticis intestinorum motionibus (quae

in statu foetus, ut e meconio liquorem amnii deficiente colligere possumus, maxime tardae sunt) augetur. Quae nutriendi ratio primis diebus haud satis idonea ac coniuncta cum purgationibus illis non solum valet ad pondus minuendum, sed etiam efficit, ut proximo tempore post partum infantem toto corpore tabescentem, eius colorem initio rubrum in sufflavum vel pallidum commutatum omniaque membra quodam modo debilitata animadvertamus. Omnia illa symptomata, paucorum dierum spatio interiecto, evanescunt. Ad ea efficienda valent etiam res, quae extra et circa recens natos sunt, ut aër etc., quibus omnibus foetus in utero non est expositus.

Praeterea omittendum non est, recens natis primis diebus post partum satis magnam deesse necessitatem nutrimentorum. Itaque eius defaecationes primis diebus non ita restituuntur ac compensantur, ut posterioribus, quibus, postquam infans tamquam assuevit ad res externas, recens nati maiorem nutrimentorum necessitatem habent. Omnino consuetudinis vis, cui maxime est homo subiectus, permultum valet ad infantem statim post partum. Assuetudo illa paucis quidem diebus efficitur, sed eius vis et effectus hoc brevi temporis spatio iam valuerunt. Denique negligendum non est, quod, quum paulo post partum mamillae sunt parvae aut tales, quae dicantur mamillae retractae, quasque recens nati haud facile tenere possint, quodque, quum larga lactis copia nondum adest, infans perfacile impatientia morae captus difficile commoveri potest, ut

iterum tales comprehendat mamillas. Matris mammas primis diebus tali modo repudiatas permultum valere ad illam ponderis deminutionem, haud difficile est ad intelligendum. Omnes illae ponderis minuti causae deinceps a nobis expositae paulo post partum auferuntur pondusque recens natorum adaugetur. Quod nisi fit, matris aut recens nati valetudo infirma illius rei est causa.

Iam pauca dicam de tempore, quo infantium a me libratorum pondus minuebatur. Inveni enim nonnullos iam altero, alios tertio, ceteros quarto a partu die pondere minui coepisse.

Usque	ad	alterius	diei	finem	7	puer.	1	puell.
„	„	tertii	„	„	6	„	10	„
„	„	quarti	„	„	0	„	2	„

pondere deminuti sunt.

Quod deminutionis tempus sine dubio congruit cum matris adaucta lactis secretione. Praeterea respiciendum est id, quod infans in multo meliore est conditione; non solum maiorem habet facultatem, matris mammam recte ac constanter sugendi, sed etiam maius nutrimentorum desiderium. Nutrimenta absumpta melius concoquit ac maiorem fructum percipit ex illis.

Numer. seq.	hora partus.	pondus post partem.		I. d.	II. d.	III. d.	IV. d.	V. d.	VI. d.	VII. d.	dies pond. adauct.	Summ. pond. minut.
1.	hor. IX. man.	7,13,5		7,7,0	7,2,2	7,8,7	7,11,0	7,12,0	7,13,3	7,12,3	3	11
2.	hor. IX. man.	7,9,8		6,27,6	6,21,1	6,21,7	6,22,9	6,23,3	6,21,1	6,22,5	3	18
3.	hor. I. noct.	6,27,3	6,21,5	6,14,5	6,17,6		6,27,2	6,27,7	6,29,7		2	13
4.	hor. VII. vesp.	8,5,1	8,—,4	8,5,0	8,6,5		8,7,4	8,8,8	8,9,3	8,13,3	2	5
5.	merid.	6,19,0	6,12,3	6,3,8	6,3,0	6,5,8	6,9 2	6,11,0	6,13,8	6,17,8	3	16
6.	hor. VII. vesp.	5,13,0	5,9,4	5,8,8	5,13,8	5,22,0		5,26,6	6,—,4	6,6,2	2	5
7.	hor. II. noct.	7,23,7		7,9,2	7,11,0	7,18,7	7,25,0	7,26,1	8,—,6		2	14
8.	hor. XI. noct.	5,24,0	5,21,4	5,17,1	5,16,0	5,16,6	5,16,1	5,16,2	5,13,1		3	8
9.	merid.	5,15,9	5,7,4	5,3,3	5,6,2	5,9,9	5,12,1	5,13,6	5,16,6	5,18.1	2	12
10.	hor. II. noct.	7,17,9	7,15,3	7,8,2	7,6,6	7,10,6	7,11,8	7,14,3	7,14,9		3	11
11.	hor. VIII. man.	6,16,5		6,8,5	6,8,7	6,13,1	6,17,3	6,17,8	6,21,5	6,24,5	2	8
12.	hor. IV. man.	4,19,3		4,16,5	4,11,8	4,12,4	4,11,7	4,11,4	4,10,3	4,9.3	3	8
13.	hor. IV. man.	5,20,7		5,13,2	5,15,8	5,17,4	5,19,2	5,20,2			2	7

Numer. seq.	hora partus.	pondus post partum.		I. d.	II. d.	III. d.	IV. d.	V. d.	VI. d.	VII. d.	dies pond. adauct.	Summ. pond. minut.
1.	hor. II. noct.	7,10,8		7,—,9	6,21,6	6,21,7	6,21,6	6,20,6	6,18,4	6,11,3	3	19
2.	hor. X. man.	7,15,7		7,5,2	7,3,8	7,3,6	7,7,7	7,9,6	7,12,6	7,13,0	4	12
3.	hor. I. noct.	6,19,0		6,12,6	6,15,8	6,18,6	6,22,5	6,24,5	6,25,2		2	17
4.	hor. IX. vesp.	6,15,7	6,15,7		6,9,4	6,9,6	6,6,5		6,4,6	6,8,8	3	6
5.	hor. VIII. vesp.	5,21,3	5,18,2		5,10,7	5,7,6	5,9,6	5,10,5		5,14,5	4	14
6.	hor. I. noct.	8,5,0		7,23,6	7,29,8	7,25,3	7,28,8	8,—,1	8,2,2	8,3,0	2	6
7.	hor. IX. man.	6,21,0		6,12,8	6,8,0	6,9,3					3	13
8.	med. noct.	7,13,2	7,11,0		7,1,2	7,4,3	7,9,0	7,10,0	7,13,2	7,15,6	3	12
9.	hor. VIII vesp.	5,23,3	5,17,0		5,11,5	5,16,2	5,19,5	5,21,2	5,24,0	5.26,7	2	12
10.	hor. IV. man.	6,25,3		6,9,0	6,7,8	6,11,2	6,13,0	6,18,2	6,20,0	6,23,0	2	18
11.	hor. VI. man.	6,28,8		6,17,2	6,12,2	6,12,6	6,14,0	6,15,3	6,18,0	6,21,0	2	16
12.	hor. I. noct.	6,4,6		5,23,8	5,19,4	5,22,4	5,25,3	5,29,5	6,1,2	6,5,3	2	15
13.	hor. X. vesp.	6,9,8	6,6,5		6,2,9	6,3,0	6,7,2	6,11,3	6,15,0	6,18,2	2	7

VITA.

Natus tum **Romanus Schaefer** die XIV. mens. Nov. a. h. s. XXXVI in vico Rhenaniae, cui nomen est Sterkrade, patre Joanne, matre Gertrude e gente Reick, quos adhuc vivos pio gratoque animo veneror. Fidem profiteor catholicam. Primis litterarum elementis imbutus anno LI gymnasium adii Recklinghusianum, quod per annos septem frequentavi. Maturitatis testimonium nactus, auctumno anni LVIII Bonnam petii, ubi a Rectore magnifico Jahn civibus academicis adscriptus sum. Post unum semester Monasterium me contuli ibique a Püngel, tunc temporis Rectore magnifico, in civium academicorum numerum receptus duo per semestria litteris philosophicis et theologicis operam dedi. Tum hanc almam Gryphiae sedem litterarum petii, ubi ab Ill. de Feilitzsch, Rectore magnifico civibus academicis adscriptus apud Ill. Bardeleben, t. t. Decanum spectatissimum gratiosi medicorum ordinis, nomen rite professus sum.

Disserentes audivi:

Ill. de Feilitzsch: de physice experimentali.

Ill. Muenter: de botanice generali; de zoologia universali et speciali. Eundem secutus sum in excursionibus botanicis.

Ill. Huenefeld: de mineralogia; de geologia et geognosia. Idem dux mihi fuit in repetitorio de rebus chemicis et mineralogicis.

Ill. Limpricht: de chemica anorganica et organica; de capitibus selectis artis chemicae.

Ill. Schultze: de angiologia et neurologia; de anatomia comparata.

Ill. Budge: de osteologia; de syndesmologia; de myologia; de splanchnologia; de anatomia organorum sensuum; de physiologia experimentali; de corporis humani evolutionis historia; de physiologia organorum sensuum. Idem dux mihi exstitit in exercitationibus cadavera rite dissecandi.

Ill. Haeser: de encyclopaedia et methodologia medica; de pathologia et therapia generali.

Ill. Laurer: de materia medica; de arte fascias chirurgicas rite alligandi.

Ill. Grohe: de anatomia pathologica generali et speciali.

Ill. Bardeleben: de chirurgia generali et speciali; de akiurgia, de ophthalmiatrice; de morbis abdominis. Idem mihi dux fuit in operationibus chirurgicis in cadaveribus instituendis atque in clinico chirurgico et ophthalmiatrico.

Ill. Pernice: de t heoria art obstetriciae, de morbis neonatorum; de morbis mulierum. Idem dux mihi fuit in clinico obstetricio.

Ill. Rühle: de pathologia et therapia speciali; de morbis systematis nervorum; de psychiatria universali.

Exp. Schirmer: de ophthalmoscopia.

Exp. Bengelsdorff: de arte formulas medicaminum rite concinnandi.

Exp. Haeckermann: de medicina forensi.

Quibus omnibus viris optime de me meritis gratias ago quam maximas semperque habebo. Plurimum autem debeo Ill. Pernice, cuius benevolentia munus medici auxiliarii in instituto obstetricio accepi.

THESES.

I.

Pulsus polycrotus normalis habendus.

II.

Si nocturna tibi noceat potatio vini,
Hoc tu mane bibas, et medicamen erit.

III.

Ad efficiendum partum praematurum ratio a Crause et Cohn inventa est optima.